

Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Visienota over de architectuur van het regeringsbrede project
'Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk'

Administratieve vereenvoudiging en het verminderen van regeldruk zijn een prioriteit van de Vlaamse Regering. Burgers, verenigingen, bedrijven, iedereen heeft daar baat bij. Het leidt tot een efficiëntere, klantvriendelijkere overheid, tot betere dienstverlening, tot meer tevredenheid en meer vertrouwen van burgers, verenigingen en bedrijven en creëert ruimte voor bedrijven, voor innovatie en modernisering. Om dat doel te realiseren wordt een ambitieus regeringsbreed project opgezet. Deze visienota betreft de architectuur van dit project en beschrijft de oprichting van een centrale werkgroep en vijf thematische werkgroepen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Vlaams regeerakkoord 2024-2029

Administratieve vereenvoudiging loopt als een rode draad door het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029. Het ambitieniveau ligt hoog en mikt op een fundamentele cultuuromslag binnen de Vlaamse overheid.

Het Vlaams Regeerakkoord start niet toevallig met deze ambitieuze doelstelling: *“Als overheid moeten we vertrouwen verdienen en vertrouwen geven. De overheid wil en kan niet alles oplossen door alles in regeltjes gieten. Die overregulering, bestuurlijke verrommeling en administratieve en politieke verkokering aanpakken, loopt als een rode draad door het regeerakkoord. Vanaf de start van de regeerperiode legt de minister-president een plan vast voor de broodnodige administratieve vereenvoudiging. Alle betrokken ministers, middenveld, maatschappelijke actoren... worden mee verantwoordelijk gesteld om de oefening te laten slagen.”* (Regeerakkoord p. 5)

Het Regeerakkoord onderschrijft daarbij duidelijk dat voor het welslagen van dit project alle betrokken actoren verantwoordelijkheid moeten opnemen: politici, ambtenaren en stakeholders. Zij moeten allemaal een bijdrage leveren om doelgericht en accuraat te kunnen duiden waar een meer doelmatige overheid, minder regels en meer vertrouwen aan de orde zijn.

Op **politiek** niveau engageert de Vlaamse Regering zich om aanjager te zijn van die mentaliteitsomslag. Niet elk maatschappelijk probleem vraagt een nieuwe complexe juridische oplossing. Niet elke regel die ooit ingevoerd is, heeft vandaag nog bestaansrecht. De Vlaamse Regering onderschrijft daarbij een dubbel streven: we vereenvoudigen enerzijds bestaande juridische kaders en procedures en we vermijden anderzijds nieuwe overregulering.

De Vlaamse Regering kan en wil dit traject niet alleen opzetten en doorlopen. Ook binnen de **administratie** is de reactie op een maatschappelijke uitdaging nog te vaak dat er bijkomende regelgeving wordt voorgesteld. De Vlaamse administratie neemt concrete initiatieven om daar verandering in te brengen en alternatieve oplossingen een groter gewicht te geven. Zij die de regels voorbereiden, het beleid uitvoeren en de kaders handhaven moeten doordrongen zijn van één stelregel: alles wat zij doen moet ten dienste zijn van de actoren in de samenleving. De overheid werkt voor de Vlaamse burgers, verenigingen en bedrijven, niet andersom.

Werken aan administratieve vereenvoudiging betekent ook de bestuurlijke verrommeling en administratieve en politieke verkokering aanpakken om te komen tot een Vlaamse overheid waar iedereen recht op heeft: een overzichtelijke en begrijpbare overheid met een efficiënte en slagkrachtige dienstverlening. Een overheid op maat van een inclusieve samenleving in digitale transitie.

Het publieke bestel moet ook zijn blik naar buiten richten. Een actieve betrokkenheid van de maatschappelijke **stakeholders** creëert een gedeelde verantwoordelijkheid. Samen met de betrokken actoren maken we waar mogelijk open regelgeving die ruimte laat en daarmee ook verantwoordelijkheid eist en vertrouwen en initiatief geeft aan bedrijven, verenigingen en burgers. Die **gedeelde verantwoordelijkheid** reikt verder dan het eigen belang, ze raakt ook het algemeen belang.

Beleidsnota 2024-2029 Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen

Mijn beleidsnota 2024-2029 'Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen' verwoordt het als volgt:

"(...) Vlaanderen zorgt voor een adequate beleidscoördinatie voor complexe maatschappelijke uitdagingen met een hoge maatschappelijke impact, zoals administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk. (...)" (Beleidsnota p. 5, III)

"(...) Van administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk wordt een prioriteit gemaakt binnen een regeringsbreed project. De minister-president legt (...) een plan vast (...). Alle betrokken ministers, middenveld, maatschappelijke actoren,... worden mee verantwoordelijk gesteld om de oefening te laten slagen. Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk worden opgenomen als een aparte KPI binnen de aansturing van de verschillende entiteiten. De leidend ambtenaren krijgen daarin een bijzondere rol toebedeeld. (...)" (Beleidsnota p. 36, OD5.1 van SD5)

"(...) De mensen en bedrijven verwachten van de overheid een duidelijke (...) klantgerichte, performante dienstverlening. Politiek en administratie delen daarvoor een gemeenschappelijk streven naar een excellente en performante overheid. (...) slaan we de handen in elkaar om verkokering te doorbreken en naar échte samenwerking te gaan. De Vlamingen hebben tenslotte recht op een optimale dienstverlening vanuit de Vlaamse overheid. Tegelijk creëert een overheid die kwaliteit aan efficiëntie koppelt nieuwe beleidsruimte voor dienstverlening, (...). In een tijdperk van alsmaar snellere technologische evoluties hervormen we onze overheid op een slimme manier, door volop in te zetten op digitalisering en vereenvoudiging. Dat zal uiteindelijk ook tot een slankere en meer dienstbare overheid leiden. Die digitale transformatie van de overheid past in een ruimere maatschappelijke digitaliseringsagenda die ook onze

bedrijven, verenigingen en burgers meeneemt. Een inclusief beleid, zodat niemand achterblijft in die digitale omwenteling, is daarbij het vertrekpunt. We verzekeren daarbij altijd de mogelijkheid om gebruik te kunnen maken van een persoonlijke dienstverlening via rechtstreeks contact met overheidsmedewerkers. (...)” (Beleidsnota p. 38-39, SD6)

Waarom administratieve vereenvoudiging en minder regeldruk?

Burgers, verenigingen en bedrijven, iedereen heeft baat bij administratieve vereenvoudiging en minder regeldruk. Het leidt tot een efficiëntere, klantvriendelijker overheid, tot betere dienstverlening, tot tevredenheid en meer vertrouwen en creëert ruimte voor bedrijven, voor innovatie en modernisering:

Efficiëntere overheid

- Snellere en eenvoudiger processen: door regels en procedures te vereenvoudigen bijvoorbeeld door uitzonderingsregimes in regelgeving te schrappen, kunnen overheidsdiensten sneller, efficiënter en klantvriendelijker werken. Dit leidt bijvoorbeeld tot kortere wachttijden voor burgers en bedrijven. In de zorgsector helpt het zorgverleners om meer tijd aan patiënten te besteden. In het onderwijs helpt het leraren om meer tijd aan lesgeven te besteden.
- Kostenbesparing: minder administratieve lasten betekent lagere operationele kosten voor de overheid, wat kan leiden tot besparingen die desgewenst elders ingezet kunnen worden of die meer focus op de kerntaken van de overheid toelaten.

Betere dienstverlening, meer tevredenheid en vertrouwen

- Eén loket voor burgers waar ze al hun zaken met de overheid kunnen regelen. Dit maakt de dienstverlening klantgerichter en toegankelijker.
- Digitale transformatie: door meer diensten online aan te bieden, kunnen processen sneller en efficiënter verlopen, wat de tevredenheid van burgers, verenigingen en bedrijven verhoogt.
- Eenvoudiger regels en processen zijn ook begrijpelijker en makkelijker na te leven voor burgers, verenigingen en bedrijven. Het wordt burgers, verenigingen en bedrijven ook duidelijker wat er van hen verwacht wordt, wat de transparantie en het vertrouwen in de overheid vergroot.
- Minder bureaucratie en snellere dienstverlening verhogen de tevredenheid van burgers, verenigingen en bedrijven. Dit kan ook bijdragen aan een positiever imago van de overheid.
- Minder administratieve lasten kunnen ook de werkdruk voor (lokale) besturen en ambtenaren verminderen, wat hun bestuurskracht, werkervaring en tevredenheid kan verbeteren.

Innovatie en modernisering

- Stimuleren van innovatie: Minder tijd en middelen besteden aan administratieve taken geeft ruimte voor innovatie en modernisering, ook van overheidsdiensten.
- Flexibiliteit: Een vereenvoudigde regelgeving maakt het makkelijker om in te spelen op veranderingen en nieuwe ontwikkelingen.

Ondersteuning van ondernemers

- Door administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk wil de Vlaamse Regering een gunstiger klimaat creëren voor ondernemers en KMO's zodat ze zich meer kunnen richten op hun kernactiviteiten en groei.

Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk, door bijvoorbeeld het afschaffen van regels, is dus geen doel op zich en gebeurt met respect voor het algemeen belang.

2. INHOUD

A. VEREENVOUDIGING LANGS 2 SPOREN

Binnen het project 'Administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk' richten we de blik naar binnen en naar buiten.

In eerste instantie zetten we volop in op interne vereenvoudigingen, die binnen de bevoegdheden van Vlaanderen zelf vallen (spoor 1).

Vermits een groot deel van de Vlaamse regelgeving haar oorsprong vindt op het Europese niveau, en ook federale regelgeving met Vlaamse regelgeving interfereert, is het belangrijk om ook te capteren wat er op die overheidsniveaus voortgang op het vlak van administratieve vereenvoudiging en vermindering van regeldruk belemmert of faciliteert (spoor 2). Ook dit wordt dus een aandachtspunt. Net als de correcte omzetting van Europese richtlijnen en de toepassing van het *no gold-plating*-principe.

De werkstructuur met taakstellingen en inhoudelijke focus waarmee we deze uitdagingen aanpakken, beoogt onze regelgeving, procedures en dienstverlening zo snel mogelijk eenvoudiger te maken voor bedrijven, burgers, het maatschappelijke middenveld en overheden. De oprichting van een centrale werkgroep en van thematische werkgroepen die onder de centrale werkgroep aan de slag gaan, vormt de ruggengraat van dit project.

Alle ministers en hun administraties nemen verantwoordelijkheid op en engageren zich voor het welslagen van dit project.

B. CENTRALE WERKGROEP

De centrale werkgroep is **tripartite samengesteld**, met een vertegenwoordiging vanuit het politieke niveau, de administratie en de belanghebbenden uit de samenleving. De concrete wijze van samenstelling van de werkgroep is als **bijlage 1** gevoegd bij deze nota.

De centrale werkgroep heeft de volgende **taken en verantwoordelijkheden**:

- het algemene proces van het regeringsbrede project 'Administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk' opzetten en voortstuwen;
- de werkzaamheden in de thematische werkgroepen opvolgen en zo nodig bijsturen;
- overheidsbrede uitdagingen in het kader van administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk aanpakken, in lijn met de volgende voornemens uit het Vlaams Regeerakkoord:
 - het detecteren van processen die met digitalisering en/of AI vereenvoudigd kunnen worden;
 - het wegwerken van drempels die de introductie van regelluwe zones en experimenteerwetgeving belemmeren;
 - bij het opmaakproces van regelgeving stappen inbouwen of acties voorzien die het hervallen in te veel en te gedetailleerde regelgeving tegengaan;
- het overzicht behouden op wat er binnen de Vlaamse overheid gebeurt op het vlak van administratieve vereenvoudiging en doelmatige vermindering van regeldruk, inclusief op initiatieven die niet vallen onder de thematische werkgroepen;
- het overzicht behouden op de initiatieven die op federaal en Europees niveau in het kader van administratieve vereenvoudiging en doelmatige vermindering van regeldruk worden genomen en op de afstemming daarvan door de Vlaamse overheid;
- rapporteren aan de Vlaamse Regering over de voortgang en resultaten in het kader van het regeringsbrede project 'Administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk'.

De centrale werkgroep kan voor de behandeling van een onderwerp de nodige instanties, personen of betrokkenen uitnodigen voor een toelichting en een eventuele bespreking van het onderwerp. De centrale werkgroep kan desgewenst technische subwerkgroepen oprichten.

De secretariaatsfunctie voor de centrale werkgroep wordt opgenomen vanuit het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Deze functie omvat procesmatige coördinatie en praktische ondersteuning zoals logistieke ondersteuning, verslaggeving, hulp bij de opmaak van voorstelfiches en de bewaking van de minimale uniformiteit op vlak van werkwijze tussen de werkgroepen.

C. THEMATISCHE WERKGROEPEN

Oprichting, samenstelling, taken en ondersteuning

Er worden vijf brede thematische werkgroepen opgericht: **‘bedrijven’, ‘verenigingen’, ‘besturen’, ‘onderwijs’ en ‘welzijn’**.

Net als de centrale werkgroep, zijn de thematische werkgroepen **tripartite samengesteld**. Elke werkgroep telt maximaal 15 leden. De concrete wijze van samenstelling van de thematische werkgroepen is eveneens opgenomen in **bijlage 1** van deze nota.

Elk van de thematische werkgroepen heeft een gelijkaardige opdracht. Het gaat om volgende **taken en verantwoordelijkheden**:

- op basis van ervaringen van de stakeholders concrete knelpunten identificeren en vereenvoudigingsvoorstellen capteren op het vlak van administratieve planlast en overbodige regeldruk, met bijzondere aandacht voor prioriteiten;
- die knelpunten en voorstellen vertalen naar doelgerichte remediërsacties;
- periodiek en nauwgezet de voortgang en conclusies rapporteren aan de centrale werkgroep, die op haar beurt rapporteert aan de Vlaamse Regering;
- periodiek de voortgang van het proces evalueren, zodat bijstellingen en aanvullingen mogelijk zijn.

Een thematische werkgroep kan voor de behandeling van een onderwerp de nodige instanties, personen of betrokkenen uitnodigen voor een toelichting en een eventuele bespreking van het onderwerp. Thematische werkgroepen kunnen in het kader van hun werkzaamheden ook technische subwerkgroepen oprichten.

De secretariaatsfunctie van de thematische werkgroepen en van eventuele subwerkgroepen, wordt opgenomen door de entiteit die de voorzittende minister rechtstreeks ondersteunt. Een vertegenwoordiger van het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, dat het projectleiderschap opneemt, woont de bijeenkomsten van de thematische werkgroepen bij als waarnemer om de globale afstemming binnen het totaalproject te bewaken.

Prioritaire werven bedrijven in 2025

De thematische werkgroep ‘bedrijven’ neemt alvast volgende werven op in zijn **werkzaamheden van 2025**:

- Alle entiteiten van de Vlaamse overheid met dienstverlening, belastingen en vergunningen ten aanzien van ondernemingen, sluiten aan bij het e-loketondernemingen (ELO) en maken werk van de realisatie van het ‘single sign-on’-principe. Zo groeit ELO verder uit tot dé one-stop-shop voor ondernemers in Vlaanderen, afgestemd op hun noden en behoeften;
- In het kader van de Single Digital Gateway (SDG) komen er initiatieven die ervoor zorgen dat alle SDG-gerelateerde transactionele producten en diensten voor ondernemers van Vlaamse en lokale instanties digitaal kunnen worden aangevraagd en opgevolgd via ELO. Voor de

implementatie van SDG zal nauw samengewerkt worden met de federale diensten die verantwoordelijk zijn voor de implementatie van de SDG-verordening. Zo zorgen we ervoor dat iedereen die een nieuwe zaak of een nieuw bedrijf wil starten, hiervoor online, snel en met een minimum aan administratieve overlast, de nodige vergunningen en toelatingen kan bekomen.

- Het decreet integraal handelsvestigingsbeleid zal worden geëvalueerd. De opportuniteit van een afzonderlijke omgevingsvergunning voor handelsactiviteiten wordt daarbij in overweging genomen. Dit gebeurt in overleg met de lokale besturen.
- Gezien de complexiteit van het vergunningslandschap is intensieve begeleiding van strategische investeringen noodzakelijk. De werking van de bestaande VIP-cel, die strategische vergunningsdossiers begeleidt bij contacten met verschillende adviserende en vergunningverlenende overheden, is beperkt wegens de beperkte bestaffing en heeft geen formeel Vlaams-breed mandaat om met adviserende instanties in overleg te gaan. Een formalisatie en eventuele uitbreiding van deze cel zal leiden tot een efficiënter vergunningsproces, waarbij bedrijven van bij de start beter kunnen aantonen dat ze aan de vergunningsvereisten voldoen.
- Met betrekking tot arbeidsmigratie wordt de structurele verankering van een 'fast lane' voor erkende referenten-bedrijven onderzocht, zonder dat dit de reguliere procedure mag vertragen.
- Er wordt onderzocht op welke punten het 'only once'-principe nog onvoldoende wordt toegepast in interacties met bedrijven. Op deze punten zorgt de Vlaamse overheid ervoor dat bedrijven informatie slechts één keer moeten verstrekken en dat deze informatie onderling wordt gedeeld tussen de verschillende overheidsdiensten. Indien nodig, wordt hiervoor verder ingezet op de koppeling en integratie van bestaande databanken bij verschillende overheidsdiensten.
- Er wordt onderzocht hoe regeldruk en administratieve lasten voor onderzoekers kunnen vereenvoudigd worden. Onderzoekers worden vandaag geconfronteerd met complexe regelgevende en administratieve kaders inzake o.a. (bio-)ethische aangelegenheden, open science-verplichtingen, exportcontrole regelgeving, kennisveiligheid, (proef)dierenwelzijn, biodiversiteit, ... We bekijken samen met de O&O&I-actoren hoe deze kaders minder innovatieremmend zouden kunnen werken en/of hoe de onderzoekers zouden ontzorgd kunnen worden in de naleving van deze kaders.

D. VERWACHTTE RESULTATEN

Zonder exhaustief te zijn, verwachten we volgende resultaten:

- **Juridisch - minder en eenvoudigere regels**
 - We maken minder en eenvoudigere regels die meer ruimte laten voor initiatief.
 - We bouwen stappen in het totstandkomingsproces van regelgeving die nieuwe onnodige regeldruk moeten voorkomen (het vereenvoudigingsprincipe is toekomstbestendig).
 - We schrappen overbodige regelgeving of vereenvoudigen nodeloos complexe regelgevende kaders.
 - We overleggen met andere overheden die regelgeving initiëren die impact heeft op Vlaanderen. Het betreft hier vooral de federale overheid en de Europese Unie.
- **Bestuurlijk - minder verkokering, meer overzichtelijke structuren**
 - Structuren in de overheid die overbodig zijn of waarvan de relevantie beperkt of achterhaald is, hervormen en actualiseren we of schaffen we af.
 - We dringen administratieve last die gepaard gaat met ondersteuningsmechanismen terug en mikken ook hier op vereenvoudiging.
 - We herwaarderen de principes en de filosofie van het planlastendecreet en verminderen zo de financiële plan- en rapporteringslasten voor onze lokale besturen. We integreren individuele sectorale subsidiestromen in dat hernieuwde kader, koppelen dat aan duidelijke

maatschappelijke doelstellingen en zorgen zo voor verruimde lokale autonomie en minder administratieve lasten.

- Op het vlak van regelgevende en administratieve processen en initiatieven stemmen de entiteiten en beleidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid nauwer af met elkaar en met de lokale besturen.

- **Dienstverlening - minder administratieve lasten en heldere communicatie, meer efficiëntie**

- We werken met eenvoudigere (digitale) toepassingen die het 'only once'-principe breder toepassen.
- Athumi, Digitaal Vlaanderen en FTI werken samen aan het opzetten van 'digital use cases', die de dienstverlening verbeteren en efficiëntiewinsten binnen de Vlaamse overheid realiseren.
- We waken erover dat bij de formulering van digitaliseringsvoorstellen en de hertekening van processen er voor de burger steeds eenvoudige persoonlijke dienstverlening via rechtstreeks contact met overheidsmedewerkers mogelijk blijft.

E. TIMING

De werkzaamheden van de centrale werkgroep en de thematische werkgroep 'bedrijven' starten in maart 2025. De vereenvoudigingsoefening die intussen al loopt voor de land- en tuinbouwbedrijven en voor de visserij- en aquacultuursector, zal uiterlijk tegen het zomerreces 2025 inkantelen in de werkzaamheden van de werkgroep 'bedrijven'.

De overige thematische werkgroepen starten ten laatste voor het zomerreces 2025. De werkzaamheden van de werkgroepen verlopen cyclisch (per jaar), met mijlpalen (inventarisering, analyse en prioritering, voorstellen en rapportering). In maart 2029 bezorgt de centrale werkgroep een eindrapport aan de Vlaamse Regering. **Bijlage 2** van deze nota geeft een overzicht van de timing van de mijlpalen per werkgroep. **Bijlage 3** bij de nota geeft een schematisch overzicht van de projectarchitectuur.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Deze visienota houdt nog geen financieel of budgettair engagement in.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

4. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Deze visienota heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is niet vereist.

5. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Deze visienota heeft geen impact op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden en ontvangsten van lokale en provinciale besturen.

6. VERDER TRAJECT

De minister-president zal uitvoering geven aan deze nota en de betrokken personen en instanties contacteren voor deelname aan de centrale werkgroep en de thematische werkgroep 'bedrijven'.

De voorzitters van de andere thematische werkgroepen contacteren de leden van die respectievelijke werkgroepen.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- tot de oprichting van een centrale werkgroep en vijf thematische werkgroepen zoals aangegeven in deze nota en tot de verwachte resultaten en timing ervan overeenkomstig deze nota;
- deze visienota houdt geen financieel of budgettair engagement in vanwege het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap;
- de minister-president te gelasten om hier verdere uitvoering aan te geven.

Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

Matthias DIEPENDAELE